

Vt 4 kehittäminen välillä Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä - I vaiheen ohituskaistakohteet

Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä -yhteysväliä valtatie 4 nykytilanne ei vastaa pääväyläasetuksen palvelutasoa ja TEN-T -ydinverkkokäytävältä vaadittavia ominaisuuksia. Hankekortissa on esitetty ensimmäisen vaiheen toimenpiteet, joilla liikenteen palvelutasoa ja turvallisuutta parannetaan.

Nykytila

Valtatie 4 on tärkeä kansainvälinen ja Suomen merkittävin etelä-pohjoissuuntainen yhteys maan halki. Valtatie 4 on pääväyläverkon tason I pääväylä ja kuuluu TEN-T ydinverkkoon. Se on myös osa raskaan liikenteen runkoyhteyttä ja suurten erikoiskuljetusten verkkoa. Noin 150 km pitkä Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä -yhteysväli sijoittuu Pyhäjärven, Siikalatvan ja Tyrnävän kuntien alueelle. Yhteysväliä valtatie 4 nykytilanne ei vastaa pääväyläasetuksen palvelutasoa ja TEN-T -ydinverkkokäytävältä vaadittavia ominaisuuksia.

Liikennemäärä yhteysväliä on 3100–5900 ajon./vrk. Raskaan liikenteen määrä on merkittävä: 470–960 ajon./vrk. Arkisin raskaan liikenteen osuus jopa yli 30 %. Sujuvuus- ja turvallisuuspuutteita aiheuttavat mm. suuri liittymämäärä ja turvattomaksi koetut ohitusmahdollisuudet. Nykyiset tie- ja liittymäjärjestelyt eivät mahdollista tasaista vähintään 80 km/h -matkanopeutta. Koko yhteysväliä on ainoastaan kaksi yksittäistä ohituskaistaa etelän suuntaan mennessä. Ohituskaistajaksojen vähäisyys ja puuttuminen lisäävät kohtaamisonnettomuuksien riskiä riskiohitusten vuoksi. Väyläviraston tieturvallisuudirektiivin mukaisessa verkonlaajuudessa tieturvallisuusarvioinnissa yhteysväliä on todettu olevan teiosuuksia, joilla riski on määritelty kohonneeksi.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä -yhteysväliä on laadittu toimenpideselvitykset 2021-2023, jonka pohjalta tässä hankekortissa esitetään kiireellisimmän toteutettavat ohituskaistakohteet teiosuudella. Tavoitteena on taata valtatiellä 4 mahdollisimman hyvä liikenteellinen palvelutaso ja turvallisuus, tasalaatuiset ajo-olosuhteet, matka-aikojen ennakoitavuus ja kuljetusten toimintavarmuus. Tavoitetilanteessa Pulkkila-Haurukylä välillä on jatkuva keskikaiteellinen ohitustie ja Pyhäjärvi-Pulkkila väli yksittäisin ohituskaistoin varustettu 2-kaistainen tie. Valtatie 4 ensimmäisen vaiheen kiireellisimpinä kehittämistoimenpiteinä kohti tavoitetilaa on rakentaa 8 uutta ohituskaistaparia ja linjata valtatie 4 uuteen maastokäytävään Pyhäjärven Oravankylässä. Yhteysväliä ensimmäisen vaiheen toimenpiteeksi on määritelty lisäksi Kärsämäen taajaman kohdalle uuden ohikulkutien rakentaminen, mutta siitä hankkeesta on laadittu erillinen hankekortti.

Valtatiellä 4 Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä -yhteysväliä kiireellisimpiä toimenpiteitä ovat:

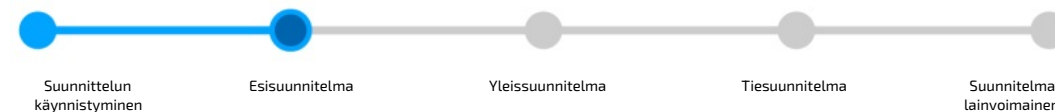
- Pyhäjärvellä Oravankylän kohdalla valtatie 4 rakentaminen uuteen maastokäytävään noin 6 km osuudella. Osuudelle tulee yksi ohituskaistapari (kuvassa kohde 1).
- 7 uuden ohituskaistaparin rakentaminen valtatielle 4 Pulkkila-Haurukylä välille (kuvassa kohteet 2-8).
- Ohitustie- ja ohituskaistajärjestelyjen edellyttämät liittymien parantamiset, riista-aidat, yksityistiejärjestelyt, tievalaistuksen täydentäminen sekä linja-autopysäkkien siirrot ja poistamiset.
- Ohituskaistojen kohdille tarvittavat meluntorjuntatoimenpiteet selvitetään jatkosuunnittelussa.

Valtatie 4 kehittäminen vaiheittain vt 4/vt 8 liittymän (Haaransillan kiertoliittymä) ja Keski-Suomen maakuntarajan välillä on määritelty yhdeksi kärkitoimenpiteeksi Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:ssa ja Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:ssa.

Päivitetty: 9.4.2026

Linkki hankesivuille:

<https://vavla.fi/vt-4-tavoitetila>

Aikataulu

Valtatiekäytävän 4 ja 29 kehittämisen periaatteet välillä Helsinki - Tornio/Haaparanta -selvitys on valmistunut vuonna 2020, jossa on määritetty koko valtatiekäytävän tavoitetila, jonka tavoitteena on ollut vastata pääväyläasetuksen ja TEN-T-ydinverkkokäytävän vaatimuksiin.

Yhteysväliä Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä on laadittu toimenpideselvitys kahdessa eri osassa: Pulkkila-Haurukylä suunnitelma on valmistunut 2021 ja Pyhäjärvi-Pulkkila suunnitelma 2023.

Seuraava vaihe on tiesuunnitelman laatiminen.

Kustannukset

Valtatie 4 ensimmäisen vaiheen kehittämistoimenpiteiden kustannusarvio ohituskaistakohteiden osalta Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä -yhteysväliä on yhteensä 94,8 M€ (MAKU 145, 2020=100). Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

- Oravankylän ohitus ja ohituskaistapari 24,9 M€
- Yksittäiset ohituskaistaparit Pulkkila-Haurukylä välillä (7 kpl) yhteensä 69,8 M€

Tiesuunnitelman kustannusarvio hankkeen osalta on 3,1 M€. Hanke on mahdollista suunnitella ja toteuttaa vaiheittain.

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Vt 4 kehittäminen välillä Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä - I vaiheen ohituskaistakohteet

Keskeiset vaikutukset

Hanke vastaa hyvin Liikenne 12 tavoitteisiin. Valtatien 4 kehittämisen ensimmäisen vaiheen ohituskaistakohteiden toteuttamisella tuetaan Pyhäjärvi-Pulkkila-Haurukylä -yhteysvälillä maanteiden pääväylille asetettujen palvelutasotavoitteiden ja TEN-T ydinverkolle asetettujen vaatimusten toteutumista pidemmällä aikavälillä. Hankkeen merkittävimmät vaikutukset ovat:

- Valtatieliikenteen sujuvuus ja turvallisuus paranevat ja matka-aika lyhenee. Ohituskaistat tarjoavat turvallisia ohitusmahdollisuuksia ja helpottavat ohituksia raskaasta liikenteestä. Säännölliset ohituskaistat vähentävät ohitustarvetta ja riskiohituksia ohituskaistojen välillä.
- Valtatieliikenteen turvallisuutta parantavat ohituskaistojen kohdilla toteutettavat riista-aidat, valaistuksen täydentäminen sekä liittymien vähentäminen ja liittymäjärjestelyjen parantaminen.
- Liikenneturvallisuutta parantaa ohituskaistaosuuksilla myös keskikaiteen rakentaminen.
- Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranevat mm. Temmeksen pohjoispuolella.

Riskit

Hankkeeseen sisältyy kustannusriski, sillä tiesuunnitelmaa ei ole vielä laadittu.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankkeessa ei ole tehty hankearviointia.

Hanke edistää liikenteen toimivuutta, turvallisuutta ja kestävyyttä, joten hanke toteuttaa hyvin valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Hanke parantaa merkittävästi koko Pohjois-Suomen saavutettavuutta, elinkeinoelämän kilpailukykyä sekä tieliikenteen turvallisuutta. Hankkeella on merkitystä niin seudullisella kuin valtakunnallisella liikennejärjestelmätasolla. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteista hanke parantaa liikennejärjestelmän toimivuutta, pitkämatkaisen ja paikallisen liikenteen turvallisuutta, saavutettavuutta ja kestävyyttä. Lisäksi ko. tieosuudella häiriöherkkyys vähenee. Hanke parantaa terveellistä ja turvallista elinympäristöä, lisäksi liikenteen melulle altistuvien ihmisten määrä pienenee.

Mikäli hanketta ei toteuteta, palvelutaso, liikenneturvallisuus ja liikenteellinen sujuvuus heikkenevät ko. yhteysvälillä. Jos hanketta ei toteuteta, tietä pidetään kunnossa perusväylänpidon rahoituksella. Merkittäviä parannuksia ei voida tehdä yksittäisiä tienpäällystyskohteita lukuun ottamatta. Pelkästään liikenteen palveluihin tai liikenteen ohjaukseen kohdistuvilla toimilla ei saada riittäviä vaikutuksia.

Osa tieosuudesta on noussut esille myös kohonneen riskin kohteena Väyläviraston laatimassa verkonlaajuisessa tieturvallisuusarvioinnissa (VTA) ja kustannustehokkainta on väliaikaisten ratkaisujen sijaan pyrkiä suoraan tavoitetilanteen mukaisiin liikennejärjestelyihin.

Lisätietoa

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus, Tie- ja rakentamissuunnitteluvastaava Ari Kuotesaho, p. 0295 038 259
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209